

LUKIJAN RUNO

Sauna

Oletkos huomannut, että sauna oli se sitten kuuma tai lauha, ihmismieltä se lohduttaa huolet voi hetkeksi unohtaa. Siellä voit itkeä hiljaa tai ääneen, siellä voit aukaista tuskasi kääreen. Saunan seinät sen kestää kyllä ei sieltä äänesi kauemmaks lennä. Siks sauna on ihmisen ystävä hyvä ja sillä on meihin vaikutus syvä. Se sielun ja kehomme puhdistaa se antaa voimia jatkamaan. On sauna pysynyt loistossaan, oli synnyyslaitoskin aikoinaan ja myöskin viimepuhdistuksen sai vainajat suojissa saunan sen.

Aili Vuorinen, Kuohijoki

TENAVAT TERÄVINÄ

Kotijuryn arvio

Poikani ollessa noin viisivuotias, hän katsoi yhtenä aamuna minua pitkään. Istuin yöpuvussa hiukset pystyssä. ”Et olisi mikään voitokortti kauneuskilpailuissa,” poika tuumasi.

-Mari

Tenavien suusta kuultuja viisauksia joka aamu Ajatusten aamiaisessa, jonka kokkina toimii Aitoon vapaa-ajanasukas Juhani Töytäri. Lue lisää ja liity mukaan: www.positiivarit.fi

Pälkäneellä enää kolme sokerijuurikastilaa

Kalle Laakso

Pälkäneellä, aikanaan maakunnan juurikaspitäjäksi tunnetussa pitäjässä, jatkoi viime vuonna sokerijuurikkaanviljelyä enää kolme viljelijää. Kolmenjä vuosikymmentä sitten viljelijöiden lukumäärä nousi 70:n seutuville, kun mukaan luettiin myös maatalouskerholaisten viljelypalstat. Luopioisissa, Sahalahdella ja Kangasalla oli samanaikaisesti enimmillään noin 15 juurikastilaa kussakin. Kuhmalahden savikoilla jäi juurikkaanviljely viiden tai kuuden viljelijän harrastukseksi.

Juurikasta jalostavien tehtaiden määrässä annettiin tapahtua voimakas karsinta, kun viiden tehtaan sijasta juurikkaan jalostus jäi ainoan Säkylässä toimivan tehtaan varaan. Tälle tehtaalle toimitti viime vuonna juurikassatonsa 929 viljelijää. Keskimääräinen sopimusala tilaa kohti oli 16,3 hehtaaria, kun se 1950-luvun alussa oli joskus vajaa puoli hehtaaria. Viljelyn voimakas koneellistuminen, uudet peitattut siemenlajit ja tehostettu lannoitus ovat luoneet edellytykset viljelytavan täydelliselle muutokselle.

Pellolla konttaavat nuoret harventajat ovat viljelyksiltä täysin poistuneet. Sadonkorjuukin tapahtuu suurelta osin isoilla juurikaspuimureilla.

Koskelolla riittää uskoa juurikkaaseen

Pälkäneen kolmesta juurikkaanviljelijästä Markku Koskelo Kaitamosta on viimesyksyn satotulokseen kohtalaisen tyytyväinen. Keskisato 8,3 hehtaarin viljelmältä oli yli 44 tonnia hehtaarilta, mikä ylittää selvästi tehtaan keskiarvon, joka oli 37,1 tonnia hehtaarilta. Myös juurikkaan sokeripitoisuus nousi tehtaan keskiarvon 16,7 prosentin tuntumaan.

Eurot saadaan tarkemmin talteen, kun sadonkorjuu tehdään vuokra-puimurin sijasta omalla koneella, Markku Koskelo toteaa.

– Lämmin kesä oli juurikkaalle eduksi, vaikka kuivuus saattoi tulla haitaksi joillakin juurikaspelloilla. Kosteutta oli sen verran, että rikkakasvien torjunta-aineista saatiin teho irti ja pelot pysyivät kohtalaisen puhtaina, Markku Koskelo muistelee. Kaksi kertaa hänen pelloillaan tehtiin torjunta-

ruiskutukset ja keskikesällä yksi haraus, ja se näytti viime kesänä riittävän. Jatkuvaa tarkkailuahan jur-tinviljely isännältä kysyy.

Uuteen kasvukauteen on tilalla huolella valmistauduttu. Kun kiintiössä on varaa, saattaa viljeltävä juurikasala nousta muutamalla hehtaarilla.

OMASTA KOULUSTA MAAILMALLE

Pälkäneen yhteiskoulun entiset oppilaat kertovat omasta elämästään ja suhteestaan entiseen kouluunsa. Miten koulu vaikutti elämään ja uravalintaan? Oliko jokin oppiaine tai opettaja merkitsevä tulevaisuuden kannalta? Mikä oli mieleenpainuvinta kouluvuosissa?

’Kirjoittaminen ja autot vetivät puoleensa’

Juha Norppa-Rahkola

Pälkäneen yhteiskoulussa 1958–1963

Koulun jälkeen:

Valtiotieteen maisteri 1968. Ura tiedottajana ja kuljetusyrittäjien edunvalvojana. Viisi vuotta tiedotuspäällikkönä Suomen Palontorjuntaliitossa ja 31 vuotta viestintäpäällikkönä Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry:ssä. Eläkkeellä. Kotipaikka Espoo, asui kouluvuosien ajan Pälkäneen Harhalassa ja Onkkaalassa.

Ammatinvalinta:

– Keskikoulun jälkeen ajattelin, että minusta voisi tulla jumppamaikka. Olin siihen aikaan innostunut liikunnasta, mutta sitten sattui loukkaantumisia, motivaatio hiipui ja haaveesta oli pakko luopua.

– Vielä yo-keväänäkin mietin mitä tekisin isona. Mitään muuta selvää ei ollut mielessä kuin jatkaa opiskelua. Niinpä menin opiskelemaan lehdistö- ja tiedotusoppia ja valtio-oppia Yhteiskunnalliseen korkeakouluun Tampereelle. Tuolloin sitä vielä mentiin, pääsykokeita ei ollut. Vuoden opiskelun jälkeen päätin hakea Helsin-

gin yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan.

– Opiskeluaikani lopulla harkitsin vakavasti ulkoministeriö-uraakin. Virkamiesharjoittelijakursseille jäi kuitenkin hakematta, sillä armeija oli vielä käymättä. En ole onneksi sitä ratkaisua joutunut yhtään katumaan, sillä armeijassa pääsin tiedotusalan hommiin ja siellä kristallisoitui ajatus hakeutua tiedotustehtäviin.

Kirjoittaminen ja autot:

– Olen jälkeenpäin ajatellut omia kouluaikaisia kirjoittamistaitojani. En ollut silloin ollenkaan hyvä kirjoittamaan, ainekirjoituksessakin kirjoittelin mitä milloinkin ja olin kaiken lisäksi ujo ja hiljainen. Mutta kaikkeen oppii. Kynäkäytöstä ja suullisesta esittämisestä tuli jokapäiväistä työtä. Urani aikana olen kirjoittanut tuhansia tiedotteita ja lehtijuttuja sekä pitänyt lukemattoman määrän puheita, esitelmiä ja ajankohtaiskatsauksia.

– Olen aina ollut kiinnostunut autoista ja minussa eli vahvana ajatus siirtyä joskus autoalalle.

Juha Norppa-Rahkolan työn toimenkuvaan kuului vuodelta 1936 olevan perinne-Sisun kuljettaminen eri tapahtumissa. Asukin oli ajan mukainen. Kuva Veteraanikuorma-autoseuran Ahvenanmaan keikalta vuodelta 2001.

Suomen Kuorma-autoliitto (myöh. Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL) vastasi toiveitani ja minusta tulikin sitten työnantajalleni uskollinen yli 30 vuodeksi.

– Olen saanut olla mukana hyvin monipuolisessa ja haastavassa tehtävässä. Olen päässyt osallistumaan liikenneturvallisuustyöhön ja kertomaan elämänsä suunnitteleville nuorille kuljetusalasta.

Olisi pitänyt...:

– Näin jälkikäteen tiedän, että kielitaitoon olisi pitänyt koulussa panostaa enemmän. Suullisen esitystaidon opettaminen on niin ikään tärkeää, sillä supliikki-ihminen voi saavuttaa elämässään paljon enemmän kuin hissukka.

Koulun paras anti:

– Opettajista jäi hienoja muistoja. Ihailin Mauro Löfroosia, meitähän yhdisti urheilu. Myöhemmin olen ymmärtänyt, että hän teki paljon

Suomen urheilun hyväksi. Arvostin myös Erkki Kahraa, joka näki paljon vaivaa valmentessaan meitä yo-kirjoituksiin kirjoittamalla taulullisen toisensa perään täyteen uskonnon ja psykologian tärpejä. Ranskan kielen opettaja Erkki Pulkkinen toi olemuksellaan ja bonjour-tervehdyksellään luokkahuoneeseen tuulahduksen Pariisista ja suuresta maailmasta.

– Olin lukiossa kielilinjalla ja luokkani oli melko pieni. Koko koulun oppilasmääräkin oli pieni verrattuna kaupunkikouluihin. Pienessä kouluyhteisössämme opiskelu oli turvallista ja opettajat suhtautuivat työhönsä vakavasti – ei vain työnä, vaan he oikeasti halusivat antaa oppilailleen hyvät eväät elämää varten.

Terttu Tuominen

Haastateltu on Pälkäneen yhteiskoulun ja lukion kiltta ry:n jäsen. Jäseneksi voivat liittyä koulun entiset ja nykyiset oppilaat sekä henkilökunta. Liity Kilttaan internet-sivulla <http://pykkilta.nettisivu.org>